

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ฐ
สารบัญแผนภาพ	ท
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฒ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๐
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๑๐
๑.๔ กรอบแนวคิด	๑๑
๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๑๔
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๑๔
๑.๗ ทบทวนเอกสารและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
๑.๘ วิธีการดำเนินการวิจัย	๒๐
๑.๙ ประโยชน์ที่จะได้รับ	๒๒
บทที่ ๒ องค์ประกอบของการพยากรณ์ตามหลักวิชาโหราศาสตร์ไทย	
๒.๑ ความหมาย และประวัติของโหราศาสตร์	๒๓
๒.๑.๑ ความหมายของโหราศาสตร์	๒๓
๒.๑.๒ ร่องรอยของโหราศาสตร์ในแต่ละอารยธรรมที่สำคัญ	๒๕
๑) อารยธรรมเมโสโปเตเมีย (Mesopotamia)	๒๕
๒) อารยธรรมอียิปต์	๒๙
๓) อารยธรรมกรีกโรมัน	๓๐
๔) อารยธรรมอินเดีย	๓๙
๕) อารยธรรมจีน	๔๓
๖) อารยธรรมไทย	๔๔

๒.๑.๓ พัฒนาการของโหราศาสตร์ในยุคต่างๆ ของประเทศไทย	๔๙
ก) สมัยสุโขทัย	๔๙
ข) สมัยอยุธยา	๕๗
ค) สมัยรัตนโกสินทร์	๕๘
๒.๑.๔ การพัฒนาองค์ความรู้ของวิชาโหราศาสตร์ไทยในยุคปัจจุบัน	๖๓
๑) ช่วงก่อน พ.ศ. ๒๔๗๕	๖๓
๒) ช่วง พ.ศ. ๒๔๗๕ – พ.ศ. ๒๕๑๐	๖๓
๓) ช่วง พ.ศ. ๒๕๑๑ – พ.ศ. ๒๕๒๐	๖๓
๔) ช่วง พ.ศ. ๒๕๒๑ – พ.ศ. ๒๕๔๐	๖๔
๕) ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน	๖๕
๒.๒ ความหมายของการพยากรณ์และนักพยากรณ์ในวิชาโหราศาสตร์ไทย	๖๕
๒.๒.๑ ความหมายของคำว่า “การพยากรณ์”	๖๕
๒.๒.๒ ความหมายของคำว่า “นักพยากรณ์”	๖๖
๒.๒.๓ ข้อบัญญัติในการเป็นนักพยากรณ์	๖๖
๒.๓ ประเภทของโหราศาสตร์ไทย	๖๘
๒.๓.๑ โหราศาสตร์ชาตาบุคคล (Natal Astrology)	๖๘
๒.๓.๒ โหราศาสตร์ชาตาบ้านเมือง (Mundane National Astrology)	๖๙
๒.๓.๓ โหราศาสตร์การแพทย์ (Medical Astrology)	๖๙
๒.๓.๔ โหราศาสตร์ธรรมชาติ หรือ อุดุนิยมโหราศาสตร์ (Natural or metheological astrology)	๖๙
๒.๓.๕ โหราศาสตร์การเกษตร (Agricultural Astrology)	๗๐
๒.๓.๖ โหราศาสตร์การคลัง (Financial Astrology)	๗๐
๒.๓.๗ โหราศาสตร์การให้ฤกษ์ (Electional Astrology)	๗๐
๒.๔ องค์ประกอบหลักของการพยากรณ์	๗๒
๒.๔.๑ จักรราศี	๗๒
ก. สัญลักษณ์ของราศี	๗๓
ข. เลขประจำราศี และ ความหมายของราศี	๗๕
ค. ธาตุประจำราศี	๗๖
ง. ตำแหน่งดาวพระเคราะห์ประจำราศี	๗๗
จ. ความหมายของดาวพระเคราะห์ที่ใช้ประกอบการพยากรณ์ทั้ง ๑๐ ดวง	๗๘

๑) ดาวอาทิตย์	๗๘
๒) ดาวจันทร์	๗๘
๓) ดาวอังคาร	๗๘
๔) ดาวพุธ	๗๙
๕) ดาวพฤหัสบดี	๗๙
๖) ดาวศุกร์	๗๙
๗) ดาวเสาร์	๘๐
๘) ดาวราหู	๘๐
๙) ดาวเกตุ	๘๐
๑๐) ดาวมฤตยู	๘๐
๒.๔.๒ ดาวฤกษ์	๘๑
ก. ความหมายของดาวฤกษ์	๘๑
ข. การกำหนดวันสำคัญทางพระศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งของ ดาวฤกษ์ทางโหราศาสตร์	๘๗
๒.๕ องค์ประกอบรองของการพยากรณ์	๘๗
๒.๕.๑ การกำหนด วัน เดือน ปี ศักราช ในวิชาโหราศาสตร์ไทย	๘๗
๑) วัน(वार)	๘๗
๒) วันทางดาราคติ (Sidereal Day)	๘๗
๓) วันทางจันทรคติ (Lunar Day)	๘๗
๔) เดือน	๘๗
๕) ดีถี	๘๘
๖) ปี	๘๙
๗) อธิกวาร	๘๙
๘) อธิกมาส	๘๙
๙) สุรทิน และ อธิกสุรทิน	๘๙
๑๐) ศักราช	๘๙
๒.๕.๒ ความหมายของเรือนชะตา	๙๐
๑) การอ่านความหมายของภพทั้ง ๑๒	๙๐
๒) มุมสัมพันธ์ระหว่างดาวเคราะห์และเรือนชะตา	๙๒
๒.๖ องค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการพยากรณ์	๙๓

๒.๗ วิธีการพยากรณ์ตามหลักโหราศาสตร์ไทย	๙๕
๒.๗.๑ ลักษณะของการพยากรณ์ตามหลักโหราศาสตร์ไทย	๙๕
๒.๗.๒ จุดเริ่มต้นของการพยากรณ์ทางโหราศาสตร์	๙๖
๒.๗.๓ การตีความหมายของดาวเคราะห์เป็นคำพยากรณ์	๑๐๐
ก) คำทำนายที่เน้นเหตุการณ์ (event-oriented)	๑๐๐
ข) คำทำนายที่เน้นบุคคลเป็นศูนย์กลาง (person-centered)	๑๐๐
๒.๗.๔ การแปลความหมาย ของดาวพระเคราะห์และองค์ประกอบในวิชาโหราศาสตร์ออกมาเป็นคำพยากรณ์	๑๐๑
๒.๘ ตัวอย่างการอ่านดวงชะตา	๑๐๓
๒.๘.๑ ตัวอย่างการอ่านดวงพระชะตาสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	๑๐๓
๒.๘.๒ ความเกี่ยวข้องของดวงพระชะตาของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเหตุการณ์สำคัญของแผ่นดินไทย	๑๐๙
๒.๙ ประโยชน์ของการพยากรณ์ตามหลักโหราศาสตร์ไทย	๑๑๐
๒.๑๐ สรุปท้ายบท	๑๑๒

บทที่ ๓ กฎแห่งกรรมกับการพยากรณ์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๓.๑ หลักการโดยรวมของกฎแห่งกรรม	๑๑๓
๓.๑.๑ ความหมายคำว่า “กรรม”	๑๑๓
๓.๑.๒ ประเภทของกรรม	๑๑๔
ก. ประเภทของกรรมในพระไตรปิฎก	๑๑๕
ข. ประเภทของกรรมในอรรถกถา	๑๒๒
๓.๑.๓ ความหมายคำว่า “กฎแห่งกรรม”	๑๓๑
ก. ศรัทธา ๔ : หลักคำสอนที่เกี่ยวข้องกับกฎแห่งกรรม	๑๓๑
ข. ประเภทของกฎแห่งกรรม	๑๓๒
๑) กฎแห่งกรรมในฐานะเป็นกฎธรรมชาติ	๑๓๒
๒) กฎแห่งกรรมในฐานะเป็นกฎแห่งศีลธรรม	๑๓๔
๓.๑.๔ องค์ประกอบที่สำคัญของกฎแห่งกรรม	๑๓๕
ก. ด้านหลักกรรม และการให้ผล	๑๓๕
ข. ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องของ “กรรม”	๑๓๖
๑) บุญกิริยาวัตถุ ๓	๑๓๖
๑.๑) ผลของการให้ทาน	๑๓๗

๑.๒) ผลของการรักษาศีล	๑๓๙
๑.๓) ผลของการเจริญภาวนา	๑๔๑
ค. การให้ผลของกรรม	๑๔๕
๑) ลักษณะของกรรมตามนัยแห่ง “กัมมกถา”	๑๔๕
๒) การให้ผลของกรรมตามนัยแห่ง “จูฬกัมมวิภังคสูตร”	๑๔๘
๓) ผลของกรรมตามนัยแห่ง “มหากัมมวิภังคสูตร”	๑๕๒
๓.๑.๕ ปัจจัยที่ส่งเสริมและขัดขวางการให้ผลของกรรม	๑๕๕
๓.๒ การพยากรณ์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่สัมพันธ์กับกฎแห่งกรรม	๑๕๙
๓.๒.๑ ความหมายของการพยากรณ์	๑๕๙
๓.๒.๒ ความเป็นผู้รู้ของพระพุทธเจ้า	
ที่ทำให้การพยากรณ์ด้วยพุทธญาณมีความถูกต้อง	๑๖๐
๓.๒.๓ ความสำคัญของการพยากรณ์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๖๒
๑) บทบัญญัติของพระพุทธองค์ เกี่ยวกับการพยากรณ์	๑๖๒
๒) สิกขาบทที่เกี่ยวกับการพยากรณ์	๑๖๘
๓.๓ กรณีตัวอย่างการพยากรณ์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๖๙
๓.๓.๑ การพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในพุทธประวัติ	
ก. พระนางสิริมหามายาทรงสุบิน	๑๖๙
ข. พราหมณ์ ๘ คน พยากรณ์เจ้าชายสิทธัตถะเป็น ๒ กรณี	๑๗๐
๓.๓.๒ การพยากรณ์โดยพระองค์เอง	๑๗๑
ก. มหาสุบินสูตร	๑๗๑
ข. พระพุทธองค์ทรงพยากรณ์พระสุบินของพระเจ้าปเสนทิโกศล	๑๗๓
ค. การพยากรณ์ของพระวังคีสะ	๑๗๕
๓.๔ สรุปท้ายบท	๑๗๖
บทที่ ๔ ความสัมพันธ์ในการพยากรณ์ตามหลักโหราศาสตร์ไทยในการดำเนินชีวิต	
ที่สอดคล้องกับกฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท	
๔.๑ ความสัมพันธ์ของเรื่องกฎแห่งกรรมกับโหราศาสตร์ในสังคมไทย	๑๗๗
๔.๑.๑ พัฒนาการความเชื่อในเรื่องกรรมและการให้ผล	
ตามบริบทของสังคมไทย	๑๗๘
๔.๑.๒ ประเด็นความเชื่อเรื่องการให้ผลของกรรมในทัศนะของคนไทย	๑๘๒
๔.๑.๓ ประเด็นความเชื่อในเรื่องบุญ-บาปของคนไทย	๑๘๗

๔.๑.๔ ความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์ของคนไทย	๑๘๗
๔.๒ กฎแห่งกรรมกับการพยากรณ์	๑๘๘
๔.๒.๑ กฎแห่งกรรมกับการพยากรณ์ที่เป็นเหตุการณ์บอกถึง อดีต ปัจจุบัน อนาคตที่ปรากฏในพระพุทธศาสนา	๑๘๘
ก. การพยากรณ์อดีต	๑๘๙
ข. การพยากรณ์ปัจจุบัน	๑๙๓
ค. การพยากรณ์อนาคต	๑๙๖
๔.๒.๒ การพยากรณ์บุคคลที่เป็นเหตุการณ์ที่บอกถึงอดีต ปัจจุบัน อนาคต ด้วยหลักการทางโหราศาสตร์ ที่สัมพันธ์กับหลักกรรมในพระพุทธศาสนา	๑๙๙
๔.๓ ความสัมพันธ์ของกฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนา กับการพยากรณ์ตามหลักโหราศาสตร์ไทย	๒๐๒
๔.๓.๑ กรณีตัวอย่างการได้มาซึ่งมหาบุริสลักษณะของพระพุทธองค์	๒๐๖
๔.๓.๒ การนำคำพยากรณ์มาเชื่อมโยง เกี่ยวกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒๑๗
ก. การสะเดาะเคราะห์	๒๑๘
ข. การทำบุญถวายสังฆทาน	๒๑๙
ค. การทำบุญ ต่อบุญ สืบชะตาด้วยการเจริญพระปริตร	๒๒๐
ง. การบวชนกขัมมะสำหรับบุคคลทั่วไป	๒๒๒
๔.๓.๓ แนวทางการแก้กรรมในรูปแบบพระพุทธศาสนาเถรวาท และในรูปแบบของวิชาโหราศาสตร์ไทย	๒๒๓
ก. การแก้กรรมในรูปแบบของพระพุทธศาสนาเถรวาท	๒๒๓
ข. การแก้กรรมในรูปแบบของวิชาโหราศาสตร์ไทย	๒๒๖
๑) การทำพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์	๒๒๖
๒) การทำดวงพิชัยสงครามขึ้นบูชา	๒๔๐
๔.๔ ทรรศนะต่อการพยากรณ์จากการสัมภาษณ์บุคคลทั้งคฤหัสถ์ และ บรรพชิต	๒๔๕
๔.๔.๑ ในประเด็นของการยึดถือเรื่องการพยากรณ์ และฤกษ์ยาม	๒๔๕
๔.๔.๒ ในประเด็นที่พระภิกษุบางรูปศึกษา และเป็นพระโหราจารย์	๒๔๗
๔.๔.๓ ในประเด็นของการ สะเดาะเคราะห์ แก้กรรม	๒๔๗
๔.๔.๔ ในประเด็นความเชื่อว่ามีชีวิต หรือ ดวงชาติ เป็นไปตามอำนาจของกฎแห่งกรรม	๒๔๘
๔.๔.๕ ในประเด็นของความเชื่อเรื่องการพยากรณ์	๒๔๙

๔.๔.๖	ในประเด็นของความเหมือน และ แตกต่างกันระหว่างหลักกรรม ในพระพุทธศาสนา และการพยากรณ์ตามหลักวิชาโหราศาสตร์ไทย	๒๕๐
๔.๔.๗	ในประเด็นของการนำคำพยากรณ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	๒๕๒
๔.๕	สรุปท้ายบท	๒๕๓
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ		
๕.๑	สรุปผลจากการวิจัย	๒๕๕
๕.๑.๑	องค์ประกอบของ การพยากรณ์ตามหลักวิชาโหราศาสตร์ไทย	๒๕๕
๕.๑.๒	องค์ประกอบของหลักกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๒๕๕
๕.๑.๓	ความสัมพันธ์ของการพยากรณ์เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต	๒๕๕
๕.๒	ข้อสรุปจากการศึกษาเอกสาร	๒๕๖
๕.๒.๑	ข้อสรุปเรื่องกรรม และผลของกรรม	๒๕๗
๕.๒.๒	องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๒๕๗
๕.๒.๓	ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการของโหราศาสตร์กับพระพุทธศาสนา	๒๕๙
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๒๖๐
๕.๓.๑	ข้อเสนอแนะทั่วไป	๒๖๐
๕.๓.๒	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	๒๖๐
บรรณานุกรม		๒๖๒
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก		๒๗๑
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		๒๗๑
ภาคผนวก ข		
ผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย		๒๗๒
ภาคผนวก ค		
แนวคำถาม (เครื่องมือวิจัย)		๒๗๔
ภาคผนวก ง		
ความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับการพยากรณ์		๒๗๖

ภาคผนวก จ

๑) ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๑๗
๒) หนังสือขออนุญาตให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๓๒๒

ประวัติผู้วิจัย	๓๓๑
-----------------	-----